

อริยา ทองกร (2550). การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพจากการสังเคราะห์งานวิจัยโดยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ปริญญาณิพนธ์ วทม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป จินนี่.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นรายงานการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 132 เรื่อง ในช่วงปี พ.ศ. 2536-2548 งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ มีตัวแปรตามเป็นพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การสังเคราะห์งานวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ การสังเคราะห์งานวิจัยในเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการสังเคราะห์งานวิจัยในเชิงปริมาณ โดยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Glass

ผลการวิจัย

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า

ประเภทของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับปริญญาณิพนธ์ระดับปริญาโท คิดเป็นร้อยละ 92.42 มีผู้ให้ความสนใจทำการศึกษากันมากในช่วงปี พ.ศ.2541-2544 คิดเป็นร้อยละ 41.66 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนมากเป็นกลุ่มบุคคลวัยทำงาน คิดเป็นร้อยละ 43.77 รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ป่วย คิดเป็นร้อยละ 29.26 สำหรับแนวคิดที่มีผู้วิจัยให้ความสนใจนำมาประยุกต์ใช้มากที่สุด เป็นแนวคิด Pender's Health Promotion Model คิดเป็นร้อยละ 72.72 รองลงมาเป็นแนวคิด PRECEDE-PROCEED MODEL คิดเป็นร้อยละ 27.27 เครื่องมือวัดของงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 57.82 ซึ่งเครื่องมือวัดส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.87 งานวิจัยที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการตั้งสมมติฐานแบบสองทาง คิดเป็นร้อยละ 68.93 และมีการตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.69

จากการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Glass พบว่า

ตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพคือ ตัวแปรปัจจัยภายในบุคคลทั้ง 4 ตัว ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การรับรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ และความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ส่วนตัวแปรปัจจัยภายนอกบุคคล พบว่าการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวญาติ เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุขต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมากกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ให้ความสนใจศึกษาวิจัยกันมาก คือ กลุ่มบุคคลวัยทำงาน ซึ่งงานวิจัยที่ศึกษาในกลุ่มบุคคลวัยทำงาน ตัวแปรปัจจัยภายในบุคคลพบว่า ค่านิยมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมากกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับตัวแปรปัจจัยภายนอกบุคคล พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวญาติ เพื่อนบ้าน

เพื่อนร่วมงาน และบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุขต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมากกว่าด้านอื่น ๆ

Ariya Thongkorn. (2007). *A Study of Factors Associated with Health Promoting Behaviors from Synthesis of Research through Meta-Analysis*. Master thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Laddawan Kaseamnet, Asst. Prof. Prateep Jinngae.

The purpose of this research was to synthesize research studies related to health promoting behaviors, to explore variables affecting health promoting behaviors. The sample consisted of 132 individual research studies concerning health promoting behavior during 1993-2005. Data collection was done by using a researcher-constructed data collection from data analysis comprised of two parts: 1) Qualitative research synthesis through content analysis presented in percentages 2) Quantitative research synthesis through meta-analysis based on Glass's method.

Qualitative research synthesis results show :

The type of researches synthesized, mostly, are Master's thesis at 92.42%. The researches between 1998-2001 were significantly studied, totaling 41.66%. The majority of study sample were working people and patient groups, at 43.77% and 29.26% respectively. Regarding to the applied model the researchers have mainly developed form, it was the concept of Pender's Health Promotion Model at 72.72% followed by the concept of PRECEDE-PROCEED MODEL at 27.27%. Mainly, measuring instruments were tests at 57.82% with medium quality up to 62.87%. The majority of the thesis was two way assumption 68.93% and it had highly set, 94.69%, at 0.05 statistic signification.

Quantitative research synthesis through meta-analysis based on Glass's method results show :

An important factor related directly to health-promoting behaviors is shown on 4 aspects : health promoting values, health perception, attitude and knowledge of health promotion. In terms of external factors, it is found that social support from family members, neighbor, colleague and public health personal had the best effect size on health promoting behaviors. Regarding to the most interesting sample group, is working people group. The research studied working people is found that individual internal factors of health-promoting values has the best effect size on health promoting behaviors. Social support is from family members, neighbor, colleague and public health personal the individual external factors which had the best effect size on health promoting behaviors.